

OM NOGLE TIDLIGE DANSKE SILHOUETTER

AF

BJØRN OCHSNER

Den moderne danskers syn på silhouetten er, uden at han véd det, højst ensidigt. Både silhouettøren i Tivoli og en kunstnerinde som Kirsten Wiwel og hvem man ellers har lejlighed til at se ved arbejdet, klipper nemlig direkte efter iagttagelse uden noget mekanisk mellemed. Sådant var fremgangsmåden ikke oprindelig. Silhouetterkunsten havde sin glanstid fra slutningen af 1750erne til begyndelsen af 1840erne. Den kom frem samtidig med at man i Frankrig havde en meget sparsommelig finansminister, Étienne de Silhouette. Hans forsøg på at bringe de franske finanser i orden gjorde ham hurtigt upopulær i de privilegerede kredse, der for at latterliggøre ham gav sig til at kalde benklæder uden lommer, billigt kram og dårlige surrogater, og bl.a. skygebilledportrætter, som finansministeren synes at have sat pris på, for gjort à la silhouette, og i det lange løb var det disse omridsbilleder, der beholdt navnet silhouet.

Papirklip, både figurlige og rent ornamentale, kendtes i stor udstrækning i det 17. århundredes Italien og Tyskland. Det nye ved portrætskygebillederne var, at man gik mekanisk til værks. Silhouetten i det 18. århundrede må ses som led i den kæde af forsøg på at få naturen til så at sige at tegne sig selv, som var begyndt et par århundreder før, og som gennem eksperimenter med camera obscura, fysionotraci og camera lucida førte op til de moderne fotografiske metoder. Profilskyggen af den, der skulle portrætteres, blev aftegnet, og derefter sat ned til passende størrelse ved hjælp af en pantograf, også kaldet et storkenæb, eller, på halvtysk, en storkesnabel. Fremstillingen af en silhouet krævede således fra først til sidst intet som helst kunstnerisk talent, og man ser da, som senere ved daguerreotypien og fotografiens begyndelse, foruden ama-

tørerne en del mennesker, der ikke har kunnet klare sig i deres oprindelige profession, søge sig en fremtid som silhouettører – nogle af dem med held. Men der er også professionelle kunstnere, der tager silhouetteringen op.

Portrætskyggeridsets objektive, antropometriske karakter gjorde det til et kærkomment grundlag for fysiognomikernes forsøg på at systematisere vore slutninger fra folks udseende til deres karakter, hvorved silhouetkunsten fra midten af 1770erne nød godt af fysiognomikeren, den schweiziske romantiske teolog Johann Caspar Lavaters enorme publicity i Vesteuropa lige fra den unge Goethes kreds til mere gemene cirkler. Men også til andre formål havde man brug for de nemme små silhouetportrætter. Mens det nu kun er halvvoksne skolepiger, der indsamler deres omgivelseres hilsener i småbøger indledt med vers som „Kære venner og veninder, hjælp mig her at samle minder“, var det den gang de unge fra de toneangivende lag, der i stambøger indsamlede moraliserende sentenser, versificerede venskabsforsikringer m. m., ofte illustrerede af bidragyderne, og i sidste fjerdedel af 18. århundrede ofte rigt prydet med de enkeltes silhouetter. Endelig passede skyggeportrætterne godt med den smag, der var ved at danne sig under påvirkning af de pompejanske vægmalerier, som under stor interesse afdækkedes i samme århundrede, og af Oldtidens vasemaleri, som man samtidig fandt mange prøver på. Og de stemmede med den sejrende opposition mod rokokovens forfinelse i deres hverdagslige naturtroskab. De skønne følelsers og den gryende borgerdyds tid er også silhouettens.

Portrætskyggeridset er i begyndelsen så at sige alle brystbilleder, først fra 1790erne lagde man sig i større udstrækning efter helfigurs-silhouetter, og man bemærker da ofte, at hovederne, der stadig er mekanisk optagne, er langt bedre end kroppene og staffagen. Samtidig begynder ganske enkelte også at klippe portrætsilhouetter uden mekanisk mellemed og at male de i gouache udførte silhouetter på glas.

De professionelle silhouettører mangfoldiggjorde skyggeridset per skabelon, og man ser da også prisen på silhouettering angivet for, eksempelvis, 50 eksemplarer. Ved vending af skabelon eller papir kunne man levere højre- eller venstrevendte silhouetter efter ønske, således at op-hængning eller opklæbning med billedernes næser mod symmetriaksen muliggjordes. Ved skyggens aftagning sad personen oftest med venstre side af ansigtet mod væggen, hvorved det var lettest for rethåndede silhouettører at aftegne profilen. Selv hvor man gik over til brug af gennemskinnelige skærme, fra hvis bagside man optegnede profilen uden at stå sig selv i lyset eller genere modellen, synes den sædvane, at modellen belystes fra højre, at være bevaret.

De to betydeligste tidlige silhouetsamlinger i Danmark er den von Wickede'ske samling, der nu er i Reventlowmuseet på Pederstrup, og den såkaldte Limpricht'ske i Det kgl. Bibliotek. Friedrich Bernhard von Wickede (1748-1825) var ligesom den 13 år ældre Balthasar Münter født i Lübeck, hvor deres familier hørte til de førende kredse, og som

F. Bernhard v. Wickede

Pædagogen, godsinspektøren og „litteraten“ Friedrich Bernhard von Wickede (1748-1825). Silhouet klippet af ham selv 1780/81. Fra Friederike Bruns silhouetalbum, der er deponeret i Rigsarkivet. Hel størrelse.

Münter havde han studeret i Jena. I august 1780 kom han til København for at søge sig en stilling, og han kom her i nær forbindelse med den Münter'ske familie. Balthasar Münter var sognepræst ved St. Petri Kirke og byens mest skattede prædikant, kendt Europa over som den, der i 1772 rationalistisk-metodisk havde omvendt den dødsdømte Struensee. Både Wickede og især hans hustru født Vanselow faldt godt ind i kredsen. Münters ældste datter Friederike, der få år senere, 1783, blev gift med storkøbmanden Constantin Brun, skriver i sine ungdomserindringer, *Wahrheit aus Morgenträumen* (1824): „In diesem Jahre [5: 1780] machte ich auch die Bekanntschaft einer Frau, die auf mein übriges Leben und Schicksal sehr thätig eingewirkt hat: dies war Auguste von Wickede aus Lübeck, die sich mit ihrem Manne zu verschiedenen Zeiten einige Jahre lang in Kopenhagen aufhielt. Sie zu sehen und zu lieben, war das Werk eines Augenblicks! und obgleich sie 28 Jahr (also gerade

doppelt so alt war als ich) hat diese Freundschaft doch bis an ihren (eif Jahr später erfolgten) Tod, mit gleicher Wärme fortgedauert. —“

Det lykkedes ikke von Wickede at finde nogen varig stilling i København, og i juli til september 1781 kan vi spore ham i Lübeck og Mecklen-

Augusta von Wickede, f. Vanselow (1751–1786) med plumageprydet hat. Silhouet klippet 1780/81 af hendes mand, Friedrich Bernhard von Wickede. Fra Friederich Münters stambog 1777–1781, der findes i Det kgl. Bibliotek (NkS 8° 605). En anden samtidig silhouet af hende uden hat, ligeledes klippet af von Wickede, findes i Friederike Bruns album. Hel størrelse.

burg, hvor han, som i Danmark, silhouetterede mange af de mennesker, han traf. Derpå ledede han et stykke tid, uden held, en kostskole i Lübeck, hvor hans første hustru døde 1786. Fra 1790 var han forstander for en opdragelsesanstalt i Plön og 1800–1806 var han inspektør ved godset Antvorskov, som Constantin Brun da ejede. 1803 forsøgte han at oprette et uddannelsesinstitut i det nærliggende Slagelse, men havde stadig ikke heldet med sig. Fra 1803–18 fik han en gratifikation på 200 rdl. om året. 1812 flyttede han til København som „litterat“. Han døde her 1825.

Den største samling silhouetter fra hans hånd findes i det førnævnte album på Pederstrup. Det har oprindeligt tilhørt von Wickede selv og er senere kommet i familien Reventlows eje. Mens det endnu var i familiens besiddelse, blev det beskadiget ved en brand. Det rekonstrueredes af

Julie Gs: 4: Reventlow

Grevinde Julie Reventlow, f. Schimmelmann (1763-1816), g. m. greve Fritz Reventlow til Emkendorf. Silhouet klippet af Friedrich Bernhard von Wickede 1780/81.

Fra Friederike Bruns album, der er deponeret i Rigsarkivet. Hel størrelse.

Louis Bobé og Anker Kyster. Ifølge Bobé har det oprindelige rummet ca. 250 silhouetter; men da der er ca. 220 i behold og der, ifølge Bobés egen fortegnelse i det efter brandskaden rekonstruerede album, er gået ca. 60 tabt, må det oprindelige album have indeholdt ca. 280 silhouetter. Albummet er omtalt og omhyggeligt beskrevet i Thorlacius-Ussings redegørelse for Reventlowmuseet på Pederstrup (se Kunstmuseets Aarskrift XXX, 1943, side 34 og 35, 41-42 og 44-46). Foruden dette album med von Wickedes silhouetter findes to mindre, i tværoktav, der har tilhørt Balthasar Münters ældste børn. Det ene album, der har tilhørt Friederike, er af familien Brun deponeret i Rigsarkivet. Det indeholder, opklæbet på 64 højresider, 70 silhouetter. De 62 (d.v.s. de 61 forreste

plus den bageste) af disse silhouetter er udført af von Wickede ca. 1780-81 og er, bortset fra tilfælde af spejlvending, magen til dem der findes eller fandtes i Reventlow'ernes album på Pederstrup. Dette langt større, men brandlidte album, suppleres således af det Brun'ske, hvorfra den her gengivne silhouet, der forestiller von Wickede selv, er taget.

At de i det Reventlow'ske album nu manglende silhouetter svarer til de Brun'ske, for så vidt de findes her, kan med stor sandsynlighed sluttes af, at de bevarede stemmer overens, hvor samme person er gengivet begge steder, og af, at rækkefølgen i de to albummer stort set er den samme.

Den anden mindre samling af Wickedes silhouetter er den senere biskop, kirkehistoriker og arkæolog Friederich Münters stambog fra november 1777 til juni 1781. Den er i samme format som søsteren Friederikes album og findes nu i Håndskriftafdelingen på Det kgl. Bibliotek. Af de 25 silhouetter er de 15 udført af von Wickede (F. L. Graf zu Stolberg, F. v. d. Lühe, August Hennings, P. C. v. Stemann, Christian v. Bernstorff, Joachim Friedrich v. Bernstorff, Henriette Katharina Gräfin zu Stolberg, Frau v. Schubart, Charlotte Schubart, H. C. Sneedorff, A. B. Rothe, Johannes Ewald, Augusta v. Wickede, Andreas G. J. v. Bernstorff, Joh. Hart. Ern. v. Bernstorff), mens andre som C. H. Es-marchs tydeligvis er hjemmegjorte kopier efter von Wickede.

Af herhjemme kendte von Wickede-silhouetter kan til slut nævnes den Münterske familiesilhouet fra 1780, som forestiller Balthasar Münter med hustru, tre børn, samt, på væggen, svigerforældrenes kontrafejer.

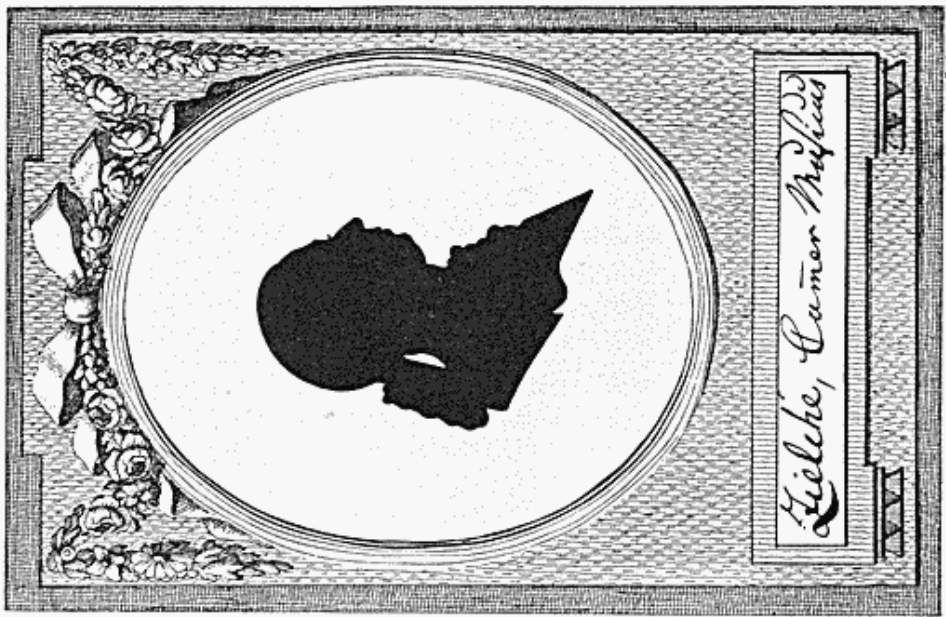
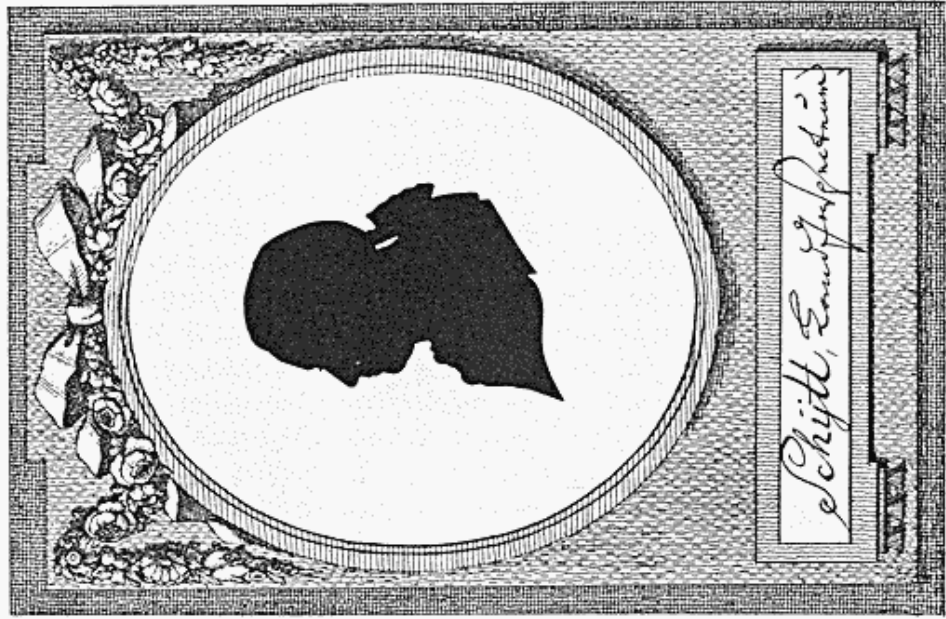
Limprichts silhouetsamling består af tre små kvartbind indeholdende 249 silhouetter i kobberstukne, eller rettere: raderede, rammer. De portrætterede er digtere, forfattere, bildende kunstnere, skuespillere, musikere, læger, sø- og landofficerer, gejstlige, købmænd, embedsmænd m. m. Deres navne fremgår af de med blæk udfyldte navnefelter foruden i de kobberstukne rammer. Man har tidligere ikke været klar over, hvad der var fællesnævneren for hovedparten af de portrætterede. Man lagde nok mærke til, at kvinderne næsten ikke var repræsenteret, men selv om vi i 3. bind finder portrætter af klubværten Drejer med kone, børn og stuepige, var der ingen, der fandt på at citere H. C. Sneedorffs vise om klubben „Kvinderne lade de i deres Bur, og handle kun med dem hjemme“ og således løse gåden. Nu véd vi, at de 222 af silhouetterne forestiller medlemmer af Drejers Klub; en fortegnelse over dem og de andre i værket portrætterede findes efter denne artikel. Hvad man heller ikke rigtig har

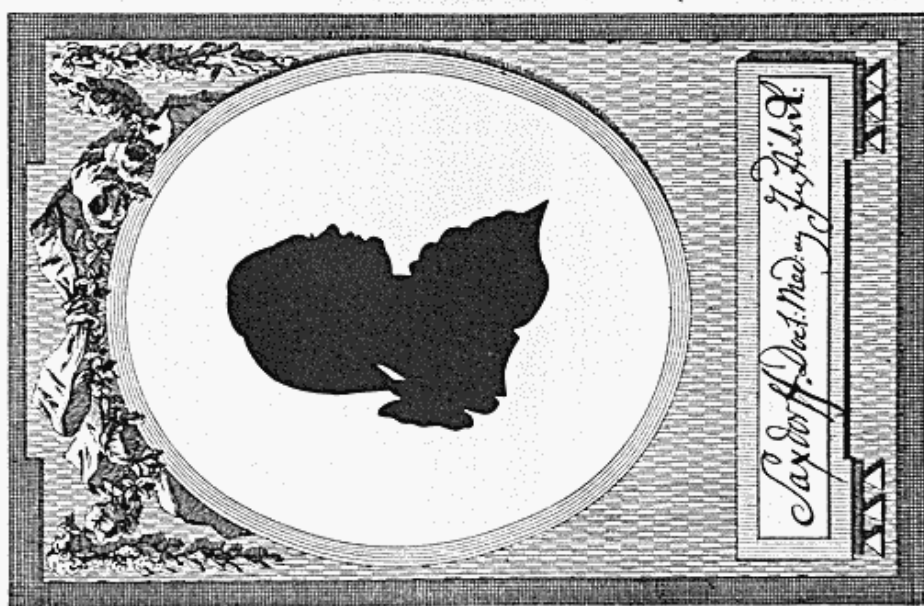
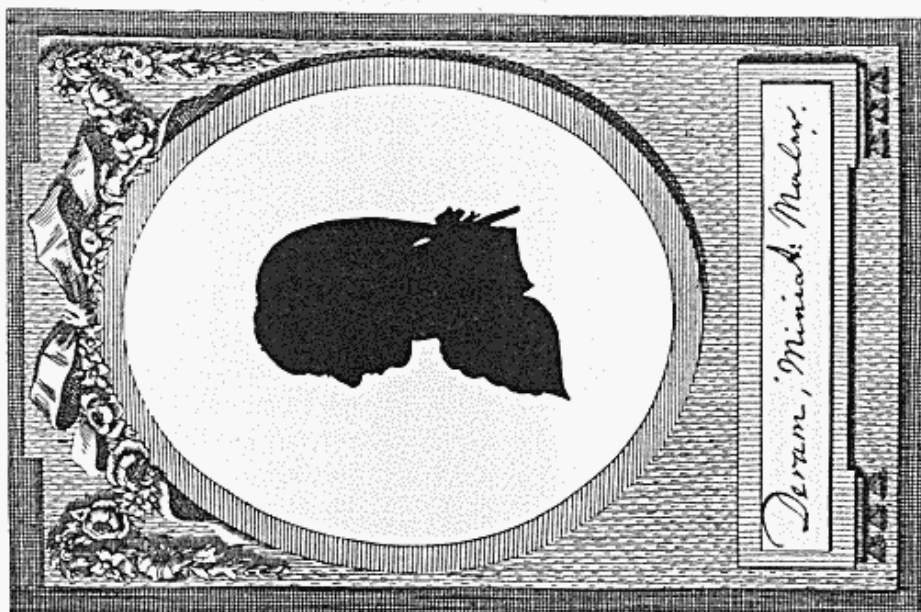
været klar over var, hvilken andel silhouetterne Limpricht og Weitlandt havde i portrætternes tilblivelse. Som nr. 1 og 2 i 1. bind er afbildet „Lempricht“ og hans hustru, og disse silhouetter var under den kobberstukne rand signeret C:L.: Men kun 41 blade var betegnet på denne måde. Eet blad havde ganske den samme ramme, dog uden signatur, og 133 blade havde en ramme med et næsten ulæseligt lille bogstav nederst i højre hjørne. Alle disse blade har nu entydigt vist sig at være benyttet til Limprichts silhouetter, mens 7 andre uden betegnelse og 67, der forneden til venstre har indgraveret: „Sillouetteur Weitlandt“ lige så entydigt kan ses at være benyttet af denne sidste. Dog er i album I blad 16, en tidligere opklæbet Weitlandt-silhouet indsat i en Limpricht-ramme, hvorved de to andel i skyggeridsene bliver henholdsvis 174 for Limpricht og 75 for Weitlandt; se herom i fortegnelsen til slut. Det før omtalte næsten ulæselige bogstav er et F, og står for J.G. Fridrich, en kobberstikker der fødtes 1742 i Nürnberg og døde 1809 i København. En eller anden, måske Drejer, har formodentlig haft billederne liggende til forhandling, og titlerne er derfor i nogle tilfælde ført à jour til midten af 1780erne, det gælder f. eks. Bræstrup, Hammond, Montagne, Schellerup, Scholten, Wadum og Wiengarten. Ligeledes er en halv snes dødsfald registreret ved, at der under navnefeltet med blæk er skrevet „død“. Det gælder bind I nr. 46 og 49, bind II nr. 24 og 87, bind III nr. 13, 21, 39, 45, 71 a og 71 d. Ingen af silhouetterne synes at være tidligere end 1781, og ingen af Limprichts senere end 1782. Weitlandts synes at være lidt senere, og den omstændighed, at han i alle måder søger at efterligne Limprichts, tyder på, at man udtrykkelig har ønsket at fortsætte een eller flere anlagte samlinger. Man kan gætte på, at Weitlandts er udført i årene 1783–85. Tilsammen giver de to silhouetterers portrætter et fortræffeligt overblik over medlemmerne af Drejers Klub, mens den var på sit højeste.

De bagest i 3. bind efter „Sophie, stuepige“ forevige hofmænd m. fl. hørte ikke til Drejers Klub; silhouetterne gør indtryk af at være en lille

De på efterfølgende to sider gengivne silhouetter viser fire medlemmer af Drejers klub, nemlig fløjtevirtuosen og komponisten Hans Hinrich Zielche (1741–1802), landinspektøren Johannes Schyth (1745–1813), akkuchøren Mathias Saxtorph (1740–1800) og miniaturemaleren Christoffer Deram (1755–1789).

De to første er silhouetteret af C. Limpricht 1781/82, de to sidste af W. Weitlandt senest 1784. De raderede rammer, hvori silhouetterne er indklæbet, er af typerne a, c, e og f; se side 106. Schyths silhouet er gengivet efter eksemplar i privateje, men en tilsvarende har engang siddet i Det kgl. Bibl.s Limpricht-album, hvorfra de tre andre er gengivet. Originalrammernes mål er fra øverste til nederste linie henholdsvis 15,2, 15,3, 14,9 og 14,9 cm. Det lille F under Schyths ramme er en smule fortegnet.

rest, man har haft tilbage og har bundet med ind. Der findes nogle få senere silhouetter af klubbens medlemmer; i Collins brevsamling (XLII, mappe 6) ligger bl.a. 3 tusch tegnede silhouetter udført i kobberstukne rammer, hvorunder er graveret: silhouettirt von B. I. Greve. De silhouetterede er „Mynt-Direct' Casp. Henr. Lyng, † 1805“, „Secr: Jensen“ og „Secr: Petersen“.

Ifølge Adresseavisen 6.8.1781 kom „Maler Limpricht med Kiereste fra Berlin, logerer hos Mørch i Størrestræde“. Da den nærmest forudgående liste over rejsende til København findes i nummeret for 3.8., er ankomsten vel sket ca. 3.-5. august 1781. Mørch var guldsmeden Friderich Mørch, Størrestræde 386, d.v.s. det nordøstlige af de to huse, der har givet plads til nuværende nr. 30 i Holmens Kanal. Kiereste vil sige ægtefælle, en gammel sprogbrug, som avisens udgiver, agent Holck endnu holdt fast ved. Den 8. i samme måned har Adresseavisen følgende bekendtgørelse: „Der Silhouetteur aus Berlin, dessen Abzeichnungen und Schattenrisse von verschiedenen höchsten und hohen Herrschaften und vielen tausend andern Personen mit Beifall aufgenommen worden, ist hier angekommen. Einem jeden, der sich selbst, seine Familie oder Freunde in einem accuraten Abriss, als je ein Gemälde darstellen kann, abgezeichnet zu sehen wünscht, wird der geringe Preis, den ich auf meine Arbeit zugleich gesetzt habe, angenehm seyn. 6 Stück von einer Abzeichnung, so in feine in Kupfer gestochene Medaillons eingefasst sind, kostet 1 Rthlr. 3 Mk. 3 Stück in kleinem Format, kostet 1 Rthlr. [!] Silhouetten in Berloques, Braseletts oder Ringe werden nach der dazu erforderlichen Einfassung auf Elfenbein, Perlmutter oder Folio mit 1 Rthlr. bis 2 Rthlr. bezahlt. Die Abzeichnung geschieht durch eine von mir erfundene Machine in einer Minute. Liebhaber belieben sich von 2 bis 6 Uhr des Nachmittags bey mir einzufinden. Auch bin ich auf Vorbestellung bey Herrschaften oder Gesellschaften in Häusern abzuzeichnen bereit. Accurate Abzeichnungen von hohen Personen, und von verschiedenen berühmten Gelehrten, sind auch bey mir zu erhalten. Mein Logis ist bey Hr. Friderich Mørch gerade der Holms Kirche über in No. 9“. Nr. 9 er det samme som før nævnte matrikelnummer 386.

Billedunderskrift til modstående side: Tidligere udenrigsminister og tidligere stiftamtmand, senere justitiarius i højesteret, Adolph von der Osten (1726-1797). Silhouet klippet af C. Limpricht 1781/82. Original i St. Annen Museum, Lübeck. Hel størrelse. C. L. under rammen er en smule fortegnet.

C.L.

Limpricht solgte i februar 1782 140 silhouetter til kongehuset for 100 rdl., deraf var de 122 store og resten små, d.v.s. knapt 2 cm høje, silhouetter. I Adresseavisen for 3. april 1782 har Limpricht en bekendtgørelse på tysk. Den 9. april gentages den på dansk: „Silhouetteur Limpricht fra Berlin har forandret sit Logis og logerer nu i store Færgestræde No. 253. Foruden Silhouetter i den sædvanlige Størrelse, forfærdiger jeg nu ogsaa Silhouetter af større Figur i fine i Kobber stukne Medaillons, hvilke formedelst deres Størrelse ere endog langt fra meget kiendelige. Ligeledes ere gandske nøyne trufne Silhouetter af Hs. M. Kongen og de høykongelige Herskaber hos mig at faae. Libhaberne, som ville eftertegnes, behage at indfinde sig hos mig fra Kl. 2 til 5 om Eftermiddagen. Naar det bliver bestilt i Forveyen, er jeg ogsaa villig til at komme til Herskaber eller Selskaber i deres Huse.“ Store Færgestræde 253 er et hus, der indtil branden 1795 lå omtrent hvor nu Højbro Plads nr. 21 ligger.

I samme slags rammer som de foran nævnte silhouetter af medlemmer af Drejers Klub m.fl. findes Limpricht-silhouetter af matematikeren C. F. Degen (1766–1825) som femtenårig (Rigsarkivet), og af justitsråd, medlem af Videnskabernes Selskab, forpagter af Vajsenhusets Apotek Frantz Henrich Müller (1732–1820), på det tidspunkt inspektør ved Den kgl. Porcelainsfabrik, hvis oprettelse væsentlig skyldes hans initiativ. Hertil kommer silhouetten af hans anden hustru Ane Kathrine Müller født Holm (1743–1822). (Begge Den kgl. Porcelainsfabrik). Medicinsk-historisk Museum har regimentsfeltkær Wilhelm Christian Brohm (1726–1784) i lidt beskåret ramme; og i privateje (foto på Det kgl. Bibl.) findes silhouetten af den teaterbegeistrede generalauditor Wilhelm Bornemann (1731–1801). Heiberg-arkivet i Norge synes også at rumme Limpricht-silhouetter af denne type, bl. a. den af Henrik Grevenor gengivne silhouet af sorenskriver Ole Borneman Heiberg (1741–1803).

De større silhouetter, Limpricht taler om i den sidst citerede annonce, vil måske blot sige silhouetter med større ramme. I efteråret 1952 så jeg på St. Annen Museum i Lübeck 9 silhouetter i kobberstukne rammer med signaturen C. L. forneden. Det viste sig, at museet havde endnu nogle silhouetter af denne art alle stammende fra professor Theodor Hachs samlinger. De portrætterede var: Ulrike Sophie af Mecklenburg-Schwerin-Güstrow (1723–1813), en faster til den danske arveprinsesse Sophie Friederike; Fridrich Ludwig af Mecklenburg-Schwerin-Güstrow (1778–1819), nevø af Sophie Friederike og broder til Charlotte Frederikke, 1806–1810 gift med den senere Christian VIII; den preussiske minister i Danmark August Wilhelm von Bismarck; den spanske minister i Dan-

FRIDERICUS

Princeps Hæredit: Dan: et Norv: nat: 11: Oct: 1755.

Arveprins Frederik (1753–1805) med Frederik Ferdinand, den senere arveprins Ferdinand (1792–1863) og Christian Frederik, den senere konge Christian VIII (1786–1848). På væggen enkedronning Juliane Marie. Raderet silhouet efter W. Weitlandt, sign. f. n. t. v. under billedfeltet: Fridrich sc. Udført ca. 1794, måske inden arveprinsesse Sophie Frederikke døde 29.11.1794. Barometeret, der bringer en vis balance i billedet, må have glædet forhandleren, instrumentmager Johannes Lerra. Strunk, kgl., nr. 751.

mark Ignacio Maria de Corral y Aguirre; den franske gesandts frue Madame de la Houze (om hende og før nævnte von Bismarck skriver A. P. Bernstorff 10.8.1781 til Ditlev Reventlou, at de i løbet af det sidste halve år til hans overraskelse er blevet meget utilfredse med at være i København og lidenskabeligt ønsker forflyttelse); kammerherre Christian von Benzon (1718–1801) og hans hustru Albertine Christine, født von Heinen (1736–1805); kgl. konfessionarius, tysk hofpræst Christopher Johansen Bluhme (1708–1782); grevinde Elisabeth Brockenhuus, født komtesse Holstein af Ledreborg (1737–1786); staldmester, kammerherre Hans Hinrich von Bülow (1733–1789); generalmajor Johan Frederik Classen (1725–1792) – samme silhouet som i Limprichts album bind III s. 55, kun rammen er anderledes; generaladjutant hos kongen Georg Christopher Hauch (1751–1823); embedsmanden og forfatteren August Hennings (1746–1826); „Justice Rath Höske“, muligvis den i Leipzig fødte grosserer Johann Friederich Höske, der fik borgerbrev i København 15.3.1781 og er nævnt i de Reventlowske papirer, bd. IV, s. 281 og i Vejviseren for 1785 – sammenlign Limprichts album bd. II s. 2, som forestiller en anden; overhofmesterinde hos Juliane Marie, Margrethe von der Lühe, født komtesse Holck (1741–1826); den tidligere udenrigsminister og tidligere stiftamtmand, senere justitiarius i Højesteret Adolph von der Osten (1726–1797); hofjægermester, kammerherre Christian Friderich Ernst von Rantzau (1747–1807); overkammerherreinde Dorte Rosenkrantz, født Reedtz (1730–1801); overhofmarskal og ordenssekretær, dagligt opvartende kammerherre Engel Ernst von Schack (1750–1811); gehejmekonferensråd, overstaldmester og overkammerherre Jürgen von Scheel (1718–1786); generalmajor Johann Friderich von Scheestedt (1725–1785); „Frau v. Wedell“, måske Catharine Sophie Wilhelmine Caroline Wedell, født Moltke (1737–1806). Alle disse 22 silhouetter synes udført i vinterhalvåret 1781/82.

Af Limprichts silhouetter kan til slut nævnes seks i kobberstukne, kronede rammer af to næsten ens typer, den ene, med plademål ca. 16,8 × 11,4 cm, har sværd og scepter forneden under det ovale billedfelt, er signeret C·L og bruges kun til Christian VII's silhouet. Den anden type er ca. 16,4 × 11,2, har ikke sværd og scepter, og findes, uden at pladen ellers synes ændret, med eller uden signaturen C:L; den er brugt til Juliane Marie, kronprins Frederik, arveprins Frederik, Sophie Friederike og kronprinsens søster Louise Augusta. Et sæt af alle disse seks silhouetter, med samtidig udfyldelse af rammens navnefelt og årstallet 1782 skrevet nedenunder med samme hånd findes på Den kgl. Porcelainsfabrik, der tillige har et sæt på fem, uden enkedronningen, på ubeskåret

papir med udfyldte navnefelter, alle rammer signeret som anført, og med variation af Sophie Friederikes og Louise Augustas silhouetter. Frederiksborg har silhouetterne af arveprins Frederik, Sophie Friederike og Louise Augusta.

En helt raderet silhouet efter Limpricht findes på mindebladet for Juliane Sophie Rosenkrantz-Levetzau, f. Wedell-Wedellsborg (Westergaard nr. 12725); to andre er W. 12302 og 12300, om hvilke Rahbek skriver i Udvalgte Digte af Peter Magnus og Peter Kofod Tröjel, Anden Deel, Kbh. 1801, side CXXV: „Udgiveren har bedet mig at forelægge Publikum hans Undskyldning, at han ikke er i Stand til at levere uden Silhouetter af disse tvende Digtere, da al giort Eftersøgning uagtet, ingen Portraiter af dem have været at overkomme.“ Surrogatkarakteren, som gav dem navn, hænger stadig ved silhouetterne.

Om Weitlandt véd vi noget mere. I sin katalog over Berlingske Tidende's Silhouet-Udstilling 1931 skrev Bobé: „vel den Joachim Christian Weitlandt, der 1775 holdt Bryllup i St. Petri Kirke“ med Berte Maria Ipsen.

Denne hypotese lader sig udmærket forlige med silhouetterne i de kobberstukne rammer, signeret Sillouetteur Weitlandt. Men man har også regnet nogle malede silhouetter fra 1805 og 1811 med til Weitlandts produktion. Den sidste af disse silhouetter er imidlertid signeret W. Weitlandt og kan således hverken skyldes Joachim Christian eller Berte Maria født Ipsen, forudsat dette er deres fulde fornavne. De malede silhouetter er ret forskellige fra de klippede. Det skyldes dels forskellen i materialer, dels at de klippede er fremstillet ved mekanisk reduktion af den aftegnede skygge af hoved og hals, mens de malede silhouetter er helfigurs, hvor antagelig alt undtagen hovederne er gjort på fri hånd.

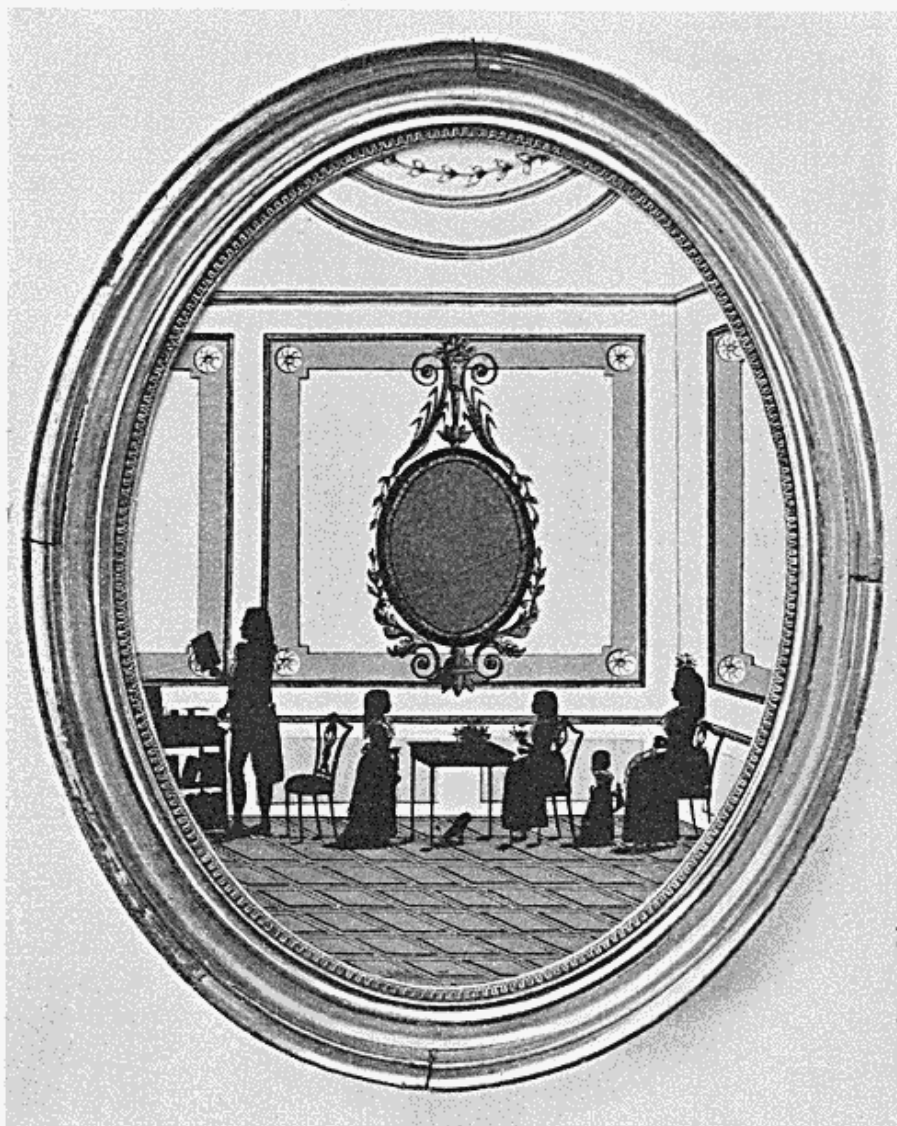
At det er den samme, der har udført begge slags silhouetter, fremgår af en tredje type, nogle udaterede fra begyndelsen af 1790'erne, stukket af Fridrich og „til kiöbs hos I. Lerra i Kiöbenhavn“. Een forestiller Christian VII., Juliane Marie, kronprins Frederik, kronprinsesse Marie, Louise Augusta og hendes ægtefælle, arveprins Frederik Christian af Augustenborg; de fire andre henholdsvis kronprinsesse Marie, arveprins Frederik med sønnerne Christian Frederik og Frederik Ferdinand, Frederik Christian og Louise Augusta. Selv om de ikke bærer Weitlandts navn, må det være ham, der har lavet forlæggene. Thi ansigtsprofilerne er tydeligvis de samme, som vi kender fra de klippede Weitlandt-sil-

houetter i begyndelsen af 1780erne, og resten af personerne samt staffagen er umiskendeligt som på W.Weitlandts malede silhouet.

Ifølge „Mandtalen til Ildstedskatten af Sct. Anna Vester Kvarter 1812“ havde en maler Weiland et værelse på 117 kubikalen og et køkken på 18 i store Kongensgade 62, 2. sal. I vejviserne for 1813, 1814 og 1815 nævnes en maler J. G. W. Weitland med den gamle adresse store Kongensgade 262. Han findes ikke omtalt mellem malerlaugets medlemmer fra den tid. Men i indlægget til 2. departements missive nr. 1455 af 10. september 1816 findes bl. a. to pro memorier fra Joachim Gottfried Wilhelm Weitlandt, store Kongensgade 62, 2. sal. Af disse skrivelser og læggets andre papirer fremgår følgende om ham: Han har i over 32 år, altså fra senest 1784, opholdt sig i København og dør ernæret sig „ved Silhouettiren og Glasmalerarbejde“, er over 60 år gammel, altså født senest 1756, og har familie at forsørge. Han er nu blevet indkaldt for politiet som uberettiget til at påtage sig groft malerarbejde. Han troede, en mellemmand for længst havde skaffet ham tilladelse til dette arbejde, som han tog fat på efter „ganske at være blevet ødelagt“ ved den store ildebrand 1795, der også ramte huset, han logerede i, ved Holmens Canal No. 8. Da denne arbejdsret bestrides af laugene, søger han nu en ny bevilling. Malerlauget udbeder sig i sin erklæring, at hans ansøgning afvises. Men Danske Kancelli anbefaler under hensyn til hans svage syn, der gør, at han ikke kan ernære sig ved sin egentlige metier som glasmaler og silhouettør, og i betragtning af, at han og hans familie nødig skulle falde det offentlige til byrde. Weitlandt får derpå ret til malerarbejde med egne hænder, altså uden at have andre til at arbejde for sig.

Det ses i øvrigt af papirerne, at Weitlandt deltog som frivillig i byens forsvar 1801 og 1807 og at han mistede størstedelen af sit sparsomme bohave ved bombardementet. Også hans bopæl over godt en snes år får man nogenlunde rede på. Den var efter 1787-1795 Størrestræde 385, 1795-1799 lille Brøndstræde 106, 1799-1804 Gothersgade 218, 1804-1805 Sct. Pederstræde 157 eller 158 og 1807-1816 store Kongensgade 62 (ikke 262, som vejviserne siger). Det kan derpå af folketællingsprotokollen for Rosenborg Kvarter 1801 ses, at hans husstand da bestod af ham, „Gottfrid Willand“, „Maler“, 44 år gammel og gift første gang samt hans ligeledes første gang gifte hustru „Povelline“, 29 år gammel. Han må efter dette være født tidligst 1756, og da vi før så, at han senest kunne være født i 1756, må netop dette år være hans fødeår. Hustruen må være født 1771 eller 1772.

Da han i før nævnte indlæg bl. a. omtales som Wilhelm Weitlandt, forsvinder en eventuel sidste tvivl om, at det er vor Weitlandt det drejer sig

Grosserer Wilhelm August Raasch (1761–1828) med hustru, f. Berner, og tre børn. Silhouet malet i gouache på spejlglas, signeret: Fec: Weitlandt 1796. Nationalmuseets 3. afd., Folkemuseet. Originalens lysmål 59 × 45,5 cm.

om. Fornavnet, han har fælles med „arbejdskarl“ eller „daglønner“ Joachim Christian Weitlandt, der i øvrigt atter blev viet i samme kirke 1782, gør et nært slægtskab dem imellem sandsynligt.

De før nævnte to på glas malede silhouetter findes begge på Frederiksborg. Den fra 1805 forestiller den Velschowske familie og er signeret: „Fec: Weitlandt. 1805.“; den anden viser Frederik VI med familie og er signeret: „1811. Fecit W. Weitlandt.“ En tidligere silhouet af samme slags findes på Nationalmuseets 3. afdeling. Den forestiller grosserer Wilh. Aug. Raasch (1761-1828) med hustru født Berner, og 3 børn; den er signeret: „Fec: Weitlandt 1796“. Også Rosenborg har Weitlandts silhouetter malet på glas. De er uden museets medvirken gengivet i *The Connoisseur*, august 1953, s. 35 som henholdsvis No. II og III. No. II er angivet at forestille prinsesserne Caroline og Wilhelmine, men viser sikkert dronning Marie og prinsesse Caroline; no. III forestiller Frederik VI. Også No. IV, på side 36, er udført af Weitlandt og formodentlig i 1811, da den, bl. a. med hensyn til interiørstaffage, ganske svarer til Frederiksborgmuseets silhouet af Frederik VI med familie; den forestiller hertuginde Louise Augusta med børnene Caroline Amalie og Christian August. Fra 1819 stammer silhouetten af oldermand C. W. Wellmann med familie. Den er gengivet i Albert Fabritius: *Familien Wellmanns Stamtavle*, Kbh. 1927, og tilhører nu hovedkasserer Rich. Kofoed i Hellerup. Den seneste af Weitlandts malede silhouetter forestiller familien Haarløv og er signeret: „Fec. Weitlandt. 1821“. Den ejes af kammerherreinde Ottilie Haarløv, Hellerup.

Af type som de under Drejers Klub nævnte klippede silhouetter er de på Berlingske Tidende's silhouet-udstilling som nr. 35 og 37 viste, formodentlig posthumt udførte portrætter af Johan Christian Berling (1733-1771) og Georg Christopher Berling (1737-1778), begge reproduceret i katalogen, side 53. Også den i „Grandmamas Bekiendelser“ (Memoirer og Breve IV, 1906) gengivne silhouet af „Grandmamas“ fader Johann Ludwig Zinn, grosserer og kongelig agent (1734-1802) må være af Weitlandt. Ligeså silhouetten af apoteker Mathias Hagen (1738-1802), der ejes af Medicinsk-historisk Museum og er reproduceret i Emil Dam og Aage Schæffer: *De danske Apotekers Historie I*, 1925, side 542, samt de to i Niels Friis: *Det kongelige Kapel*, 1948, side 69 gengivne, kapellet tilhørende silhouetter af violinisten Peder Mandrup Lem (1758-1828) og hans lærer og kollega, komponisten Johann Ernst Hartmann (1726-1793).¹⁾

¹⁾ Efter at ovenstående var sat, henledte dr. Thorlacius-Ussing min opmærksomhed på en pakke i Det Classenske Fideikommis' arkiv på Landsarkivet: I, 1, B, Kassebilag m. m. for kontoret i Kbh., 1785. Her findes som bilag nr. 249 en kvittering

Det forekommer mig, at portræt-silhouetterne hidtil ikke er blevet benyttet efter fortjeneste, hvilket nok bl. a. hænger sammen med, at de kun delvis har været registreret, f. eks. er klippede silhouetter yderst sjældent opført i Biografisk Leksikons portræt-oversigter. En registrering af silhouetterne vil være af værdi på grund af deres dokumentariske personal- og kulturhistoriske værdi, særlig i betragtning af, at mange af de silhouetterede ikke findes gengivet på anden måde eller alene i en face portrætter.

Hovmester for de kongelige pager, senere auktionsdirektør i Christiania Thomas Bierregaard (1743-1817).

Silhouet klippet af C. Limpricht 1781/82 og monteret på lille elfenbensplade. Rosensborg. Hel størrelse.

LITTERATUR

- Henrik Grevenor: Silhouetter. Kria. 1922 (Norsk Folkemuseums Særutstilling Nr. 13). (Louis Bobé i katalogen over) Berlinske Tidende's Silhouet-Udstilling 1931. Kbh. 1931. (H. G. Olrik: Silhouetten, i) Louis E. Grandjean og Albert Fabritius (red.): Den lille Portrætkunst i Danmark siden 1750. Kbh. 1949. (V. Thorlacius-Ussing i) Kunstmuseets Aarsskrift XXX, Kbh. 1943, side 34, 35, 41-46. (Jørgen Paulsen: Limpricht, i) Weilbachs Kunstnerleksikon, redigeret af Merete Bodelsen og Povl Engelstoft. II, Kbh. 1949. (Gudmund Boesen: Weitlandt, i) samme, III, Kbh. 1952. (R. Paulli: J. Drejer, i) Dansk Biografisk Leksikon, redigeret af Povl Engelstoft under Medvirkning af Svend Dahl. VI, Kbh. 1935. samt de disse steder givne henvisninger.

af 22. juli 1785 fra J. G. Weitlandt for 17 rdl. 24 sk. I memorialen er den indført under 26. juli: betalt Weitlandt for forfærdigede Silhouetter imod Quitting . . . vide N°. 249 17 18 [og derunder:] givet hans Bud som bragte Machinen ud paa Haven 18. Som bilag nr. 288 findes en 16. august kvitteret nota på „9 Stk: Silhouett, in völliger Grösse“ à 3 mark og på 3 tilsvarende „welche Herr Jacobsen holen lassen“ samt „Einige kleine für Ihr: Exc: der Frau Generali:“ 1 rdl. 3 mk., i alt 7 rdl. 3 mk. Omtalte hr. Jacobsen kan eventuelt være Salomon Aron Jacobson, der bl. a. den 7. december 1785 kvitterer for betaling af to guldsigneter med generalindens portræt (bilag 422). Dr. Thorlacius-Ussing gjorde mig samtidig opmærksom på, at Winkel & Magnussens auktion nr. 148 i december 1933 som kat. nr. 512 havde: Glasmaleri i Ramme af Mahogni. Portrætfigurer i Silhouet i Empirestil. sign. Weitlandt Fecit 1817. 40×51.

Det forekommer mig, at portræt-silhouetterne hidtil ikke er blevet benyttet efter fortjeneste, hvilket nok bl. a. hænger sammen med, at de kun delvis har været registreret, f. eks. er klippede silhouetter yderst sjældent opført i Biografisk Leksikons portræt-oversigter. En registrering af silhouetterne vil være af værdi på grund af deres dokumentariske personal- og kulturhistoriske værdi, særlig i betragtning af, at mange af de silhouetterede ikke findes gengivet på anden måde eller alene i en face portrætter.

Hovmester for de kongelige pager, senere auktionsdirektør i Christiania Thomas Bierregaard (1743-1817).

Silhouet klippet af C. Limpricht 1781/82 og monteret på lille elfenbensplade. Rosensborg. Hel størrelse.

LITTERATUR

- Henrik Grevenor: Silhouetter. Kria. 1922 (Norsk Folkemuseums Særutstilling Nr. 13). (Louis Bobé i katalogen over) Berlinske Tidende's Silhouet-Udstilling 1931. Kbh. 1931. (H. G. Olrik: Silhouetten, i) Louis E. Grandjean og Albert Fabritius (red.): Den lille Portrætkunst i Danmark siden 1750. Kbh. 1949. (V. Thorlacius-Ussing i) Kunstmuseets Aarsskrift XXX, Kbh. 1943, side 34, 35, 41-46. (Jørgen Paulsen: Limpricht, i) Weilbachs Kunstnerleksikon, redigeret af Merete Bodelsen og Povl Engelstoft. II, Kbh. 1949. (Gudmund Boesen: Weitlandt, i) samme, III, Kbh. 1952. (R. Paulli: J. Drejer, i) Dansk Biografisk Leksikon, redigeret af Povl Engelstoft under Medvirkning af Svend Dahl. VI, Kbh. 1935. samt de disse steder givne henvisninger.

af 22. juli 1785 fra J. G. Weitlandt for 17 rdl. 24 sk. I memorialen er den indført under 26. juli: betalt Weitlandt for forfærdigede Silhouetter imod Quitting . . . vide N°. 249 17 18 [og derunder:] givet hans Bud som bragte Machinen ud paa Haven 18. Som bilag nr. 288 findes en 16. august kvitteret nota på „9 Stk: Silhouett, in völliger Grösse“ à 3 mark og på 3 tilsvarende „welche Herr Jacobsen holen lassen“ samt „Einige kleine für Ihr: Exc: der Frau Generali:“ 1 rdl. 3 mk., i alt 7 rdl. 3 mk. Omtalte hr. Jacobsen kan eventuelt være Salomon Aron Jacobson, der bl. a. den 7. december 1785 kvitterer for betaling af to guldsigneter med generalindens portræt (bilag 422). Dr. Thorlacius-Ussing gjorde mig samtidig opmærksom på, at Winkel & Magnussens auktion nr. 148 i december 1933 som kat. nr. 512 havde: Glasmaleri i Ramme af Mahogni. Portrætfigurer i Silhouet i Empirestil. sign. Weitlandt Fecit 1817. 40×51.

LIMPRICHTS SILHOUETTER

De små bogstaver angiver rammevariationer:

a [forn. t.h.:] C: L:	c [forn. t.v.:] Silhouetteur Weitlandt
b [som a, men uden C: L:]	f [uden betegn., den ovale ramme har vanderet, ubrudt skravering]
c [forn. t.h.:] F.	L står for Limpricht
d [som c, men med kraftigere skyggegraving]	W står for Weitlandt

224 medlemmer af Drejers Klub:

Aagaard, Peder Hersleb, 1765-1791, død som højesteretsadvokat. I, 5	aL	Bergraff, ved Mynten i Norge. I, 39	aL
Abrahamson, Werner H. F., 1744-1812, officer, forfatter. I, 3	eW	Bertelsen, Peter Otto, assistent i Asiatiske Comp. I, 37	dL
Ahrens, Johan Didrik, †1791, auditor ved hæren. I, 9	bL	Bierregaard, Thomas, 1743-1817, hovmester for de kgl. pager, senere auktionsdirektor i Christiania. I, 15	aL
Almer, Frederik Ephraim, 1739-1814, postembedsmand. I, 10	cL	Blom, Claus Huidtfeldt, 1755-1842, soløjtnant. I, 32	dL
Almer, Johan Christian, 1741-1792, tegneinformator. I, 11	dL	Blyth, Johan Koren, laborant ved Porcellains Fabriken. I, 38	dL
Ambus, Erik Mule, f. 1734, fuldmægtig. I, 8	aL	Borch, fuldmægtig i skifteretten. I, 21	fW
Andersen, Halvor, 1745-1810, embedsmand, bogsamler. I, 7	dL	Born, Christian Ludvig Ulrik, 1760-1805, „Comendant paa Færoe“. I, 13	cL
Arctander, Hans Nicolai, 1757-1837, officer, senere amtmand. I, 6 ¹⁾	eW	Braëm, Martinus, 1762-1834, soofficer. I, 31	eW
Atke, kancelliråd. I, 4	aL	Brandorff, Johan Philip, død 1813, artilleriløjtnant. I, 17	eW
Bagge, Denis Christian, 1746-1831, soofficer. I, 28	aL	Branth, Erik Otto Knoph, 1756-1825, soofficer. I, 29	eW
Balslev, Jeremias Frederik Reuss, 1755-1840, fuldmægtig, senere amtsforvalter. I, 27	eW	Brath, Christian Tonder, 1752-1821, sekretær, justitiarius i Kristiansand, etatsråd eller: Bradt, David Eberhard, kancellisekretær. I, 22	aL
Bang, „supercharger“. I, 18 ²⁾	dL	Braun, Ferdinand Albrecht, 1756-1813, soofficer. I, 30	eW
Barner, Nicolai Hartvig Casper, major v. Kronprindsens Regiment eller: Barner, Henrik Adolf, major v. Danske Livregiment til Fods. I, 19	dL	Brown, Jens Parelius, 1751-1817, byfoged i Vestindien, siden auktionsdir. i København. I, 26	dL
Bartholin Eichel, Johan, 1748-1799, etatsråd, højesteretsassessor. I, 12	dL	Brown, Peter Caspar Wessel, 1755-1840, soofficer. I, 25	dL
Bast, Paul Danchel, 1747-1803, professor og præst i Næstved. I, 34	cL	Bruun, Andreas Palm, 1744-1799, postembedsmand. I, 16 ⁴⁾	eW
Bechmann, bogholder. I, 45	dL	Bruun, Thomas, 1742-1800, teatermaler. I, 14	dL
Bechmann, H. C., isenkrammer. I, 44 ³⁾	cL	Brastrup, Tyge, 1756-1814, læge. I, 24	cL
Beck, Hans, 1752-1823, artilleriofficer. I, 23	aL	Buch, Gert Didrik, 1725-1807, kantor. I, 20	cL
Bendz, fuldmægtig. I, 33	eW	Buchholtz, Christian F., købmand. I, 36	eW
Bendz, Niels Brink, 1754-1825, auditor (senere overauditor og birkedommer i Laurvig). I, 40	cL		

¹⁾ og ²⁾ Den i Amtmandsbogen, 1936, gengivne silhouet af Hans Nicolai Arctander forestiller supercargo Bang. Fra Amtmandsbogen er fejlen gået videre til Tidsskrift for Opmaaling- og Matrikulsvesen, 15. bind, side 413.

³⁾ Den opr. indkl. silh., der efter underskr. skal have forest. isenkrammer Bechmann, er fjernet, en anden silh., udkl., med den ovale ramme og sløjfen foroven, af ark, ligeledes af type c, er klæbet ind. Forneden i den indklæbede ramme er skrevet: H: C: Bekmann.

⁴⁾ Den oprindeligt indklæbede silhouet, der efter underskriften skal have forestillet A. P. Boyesen, er fjernet, en anden silhouet, udklippet af en tidligere montering, klæbet ind, og underskriften rettet.

- Bugge, assistent ved Østerso-Comp. I, 43 dL
 Bussiegel, Gotthard Christopher, ca. 1747-1809, staldskriver. I, 35 eW
 Cold, Christian Magdalus Thestrup, 1754-1826, embedsmand. I, 47 eW
 Cramer, Peter, 1726-82, teatermaler. I, 46 cL
 Dajon, Frantz, 1719-1794, embedsmand. I, 48 eW
 Dajon, Johan Daniel, † 1843, fuldmægtig i toldkammeret. I, 42 dL
 Dajon, Nicolai, 1748-1823, billedhugger. I, 41 aL
 Degen, Johan Philip Caspar, 1737-1789, kapelmusicus. I, 51 aL
 Deram, Christoffer, 1755-1789, miniaturemaler. I, 52 fW
 Diensen, Poul, † 1794, fuldmægtig i Rentekammeret. I, 54 dL
 Dons, Peder, fuldmægtig ved General Post-Amtet. I, 53 cL
 Ebbesen, Lorentz, ca. 1742-1785, horkræmmer. I, 49 dL
 Eeg, fuldmægtig. I, 55 eW
 Ehlers, Carsten, 1741-1819, landinspektør. I, 50 aL
 Eichel, Jørgen Peter, 1765-1787, stud. med. I, 56 eW
 Erichsen, administrator (vistnok agent Erich E.). I, 59 dL
 Fensmark, Ole, 1752-1827, embedsmand. I, 67 aL
 Fibiger, Adolph, 1750-1789, embedsmand. I, 68 dL
 Finne, borgmester i Køge. I, 66 cL
 Fistaine, Jean-François, ca. 1719-1792, juvelerer. I, 65 dL
 Flor, Michael, gardein ved Mynten. I, 61 cL
 Fogh, Søren, fuldmægtig i Hof- og Stadsretten. I, 62 dL
 Friderichsen, Carl, sekretær i generalitetet. I, 57 eW
 Fritz, Hans Frederik, † 1793, bogholder ved finanskollegiet. I, 60 dL
 Frydensberg, Mouritz, kommissionær. I, 63 dL
 Fuglede, Philip Christian, 1748-1816, kofardikaptajn. I, 58 eW
 Fursmann, Falck, 1746-1783, soofficer. I, 64 cL
 Gedde, Salomon, 1748-1809, officer. I, 70 dL
 Giedde, Werner Hans Rudolph Rosenkrantz, 1756-1816, kammerherre. I, 69 aL
 Giorup, Michael Rodevald, 1757-1835, fuldmægtig i general-vejkomm., senere amtsforvalter. I, 73 dL
 Goldt, Matthias Jochum, 1759-1808, læge. I, 77 eW
 Green, fuldmægtig hos Ladige. I, 74 cL
 Grønbech, isenkrammer. I, 76 dL
 Gundelach, Johan Henrik, 1749-1814, embedsmand. I, 78 eW
 Gundermann, Paul Fried., kopist. I, 75 eW
 Gyldendal, Søren, 1742-1802, boghandler. I, 71 cL
 Gyldenfeldt, Niels Schested, 1748-1809, soofficer. I, 72 eW
 Hammond, Ejler, 1757-1822, præst. I, 83 aL
 Hanson, kaptajn. I, 86 cL
 Hanson, David Frederik Ernst, † 1796?, lejtnant i infanteriet. I, 87 eW
 Harboe, Frederik Ludvig Carl, 1758-1811, soofficer. I, 81 eW
 Harboe, Johan Peter Henrik, † 1834, sekretær. I, 82 dL
 Heber, Ernst Frederik Vilhelm, 1737-1808, artillerimajor. I, 89 cL
 Heiliger, Gottfred Johan, ca. 1742-1800, artillerikaptajn. I, 79 dL
 Henningsen, Frederik, ca. 1720-1796, justitsråd, renteskriver i generaltoldkammeret. I, 88 cL
 Holm, Alexander, 1740-1818, præst. II, 1 dL
 Holst, Johannes Christopher Hansen, 1755-1824, attestatus, senere præst. I, 85 eW
 Horn, Hans Iver, 1761-1836, læge. I, 84 eW
 Höseke, købmand. II, 2 dL
 Høyer, Christian, 1758-1809, soofficer. I, 80 eW
 Ibsen, Lars, 1758-1805, skuespiller (siden garderobeforvalter). II, 7 dL
 Jelstrup, Oluf, foged i Norge. II, 11 dL
 Jensen, sekretær. II, 9 cL
 Jensen, G., fuldmægtig. II, 8 dL
 Jessen, Frederik Christian, pagehovmester hos enkedronning Juliane Marie. II, 12 cL
 Johnsen, John, ca. 1746-1826, geografisk landmåler. II, 10 aL
 Juel, Jens, 1745-1802, professor, portrætmaler. II, 3 aL
 Juul, stud. jur. II, 6 eW
 Juulsgaard, Christian, ca. 1743-1791, embedsmand. II, 13 dL
 Jürgensen, bogholder. II, 5 eW
 Jürgensen, Jørgen, 1745-1811, urmager. II, 4 eW
 Kall, Marcus Woldike, 1752-1817, dr. med. læge i Roskilde. II, 14 cL
 Karup, Niels Ravn, ca. 1740-1798, embedsmand. II, 26 cL
 Kier, Andreas, 1716-1793, vejermester under toldvæsenet. II, 21 aL
 Kierulff, Christian Henrik, kasserer ved Østersøisk Compagni. II, 18 dL
 Kierulff, Christian Pedersen, 1745-1801, sekretær, senere auktionsdirektør. II, 16 dL
 Kierulff, Jørgen, 1757-1810, prof., teaterdirektør. II, 17 cL
 Klattenhoff, Christian Frederik, † 1821, organist. II, 15 cL